

5

**BUITENLANDS
GELD
IN NEDERLANDSE
P O L I T I E K**

N.V. DE ARBEIDERSPERS - AMSTERDAM - 1935

**DE WAARHEID
OMTRENT
MUSSERT'S
FINANCIEN**

DOOR M. SLUYSER

BUITENLANDS
GELD
IN NEDERLANDSE
P O L I T I E K

DE WAARHEID

O M T R E N T

M U S S E R T ' S

F I N A N C I E N

DOOR M. SLUYSER

N.V. DE ARBEIDERSPERS - AMSTERDAM

Neerlands eerlijke naam

„Kaarten op tafel. Open de boeken. Geen geheime geldzaken!”

Als er één gebied des levens is, waar deze eisen luide moeten weerklinken, dan is het wel op dat der politiek. En wanneer er ooit een tijd was, waarin het belang des volks met klem om zuivere politieke zeden en openbaarheid van alle politieke handelingen vroeg, dan is het wel in deze voor vele Nederlanders zo moeilijke tijd.

Eens was de politiek een aangenaam tijdverdrijf voor machtige heren, regenten, die in genoegelijke onderonsjes over het wel en wee van duizenden beslisten. Die tijd is voorbij, gelukkig!

Er was eens een tijd, dat vele Nederlanders min of meer geringschattend oordeelden: „Politiek..... och, daar bemoei ik mij niet mee!”

Die tijd is óók voorbij!

In de moeilijke crisistijd hebben tienduizenden leren inzien, dat men er niet komt met het gemakkelijke: „Politiek..... daar bemoei ik mij niet mee!”

Of gij het wilt of niet..... de politiek bemoeit zich met U! De besluiten en beschikkingen van de regering beslissen over het lot van velen, van zeer velen. Het oorlogsgevaar dreigt in de wereld. Eén verkeerd besluit van een regering kan de gruwelijke dood van honderdduizenden jonge mannen betekenen. Contingentering, valuta-politiek, maatregelen ten aanzien van de vestiging van winkeliers, beschikkingen, over het aantal kroppen sla dat op een rijtje mag worden gezet, over het aantal aardappelen dat mag worden gepoot, voorschriften de bebouwing van gras- en akkerland betreffende.... al deze zaken en duizenderlei soortgelijke, worden beslist van overheidswege.

Dat wil zeggen: de aard der beschikkingen wordt voor een groot deel beïnvloed door de verhouding der machten in de politiek des lands.

Zuiverheid!

Juist omdat de levensbelangen van zovelen bij die verhouding der machten en krachten in het politieke leven op het spel staan, is zuiverheid en eerlijkheid, oprechtheid en duidelijkheid in de politiek een eerste eis.

Als in ons land een afgevaardigde zitting neemt in gemeenteraad, Provinciale Staten of Parlement, eist de wet van hem, dat hij de bekende zuiveringseed aflegt. Door het afleggen van deze eed geeft de afgevaardigde te kennen, dat de wegen en middelen waarmee hij de openbare functie verwierf en verder uitoefent, het daglicht der eerlijkheid kunnen verdragen.

De gedachte, die aan deze zuiveringseed ten grondslag ligt, is zeer schoon. Die gedachte luidt: het ambt, óók het onbezoldigde ambt, van een vertegenwoordiger des volks, moet een roep van onkreukbare eerlijkheid bezitten. De bekleder van dat ambt mag op geen enkele wijze de hoogte van dat ambt verlagen.

Diezelfde gedachte vindt men terug in de wettelijke voorschriften, die nauwkeurig aangeven op welke wijze de geldmiddelen des volks dienen te worden beheerd.

De financiën der overheid zijn openbaar in Nederland! Telkenjare plegen gemeenteraden, provinciale staten en parlement de begroting te behandelen. In het openbaar bespreken de leden dan de vraag: hoe zal het geld des volks ten bate van het volk worden besteed?

Iedereen kan dan nagaan hoe de overheid aan het geld komt. Post voor post kan de publieke mening dan controleren waar het geld blijft. Ons land kent overheidsinstituten als Rekenkamers e.d., officiële instellingen, die tot taak hebben de rekeningen en kwitanties der openbare besturen te controleren. Die contrôle is niet mals.

Wie herinnert zich niet de grapjes in de kranten, wanneer de Rekenkamer aanmerking had gemaakt op een foutje in de boekhouding van een gemeentebestuur, een foutje, dat niet groter was dan één half centje.... en de opsporing van dat foutje had dan vele tientallen guldens aan salarissen van ambtenaren gekost. Zeker, die combinatie wás grappig! Het is *altijd* grappig om iemand een doosje lucifers te zien opstrijken, alleen maar om één enkel lucifertje te zoeken, dat op de grond gevallen is, — maar intussen leverde zulk een berichtje toch weer een treffend bewijs van de waarheid: de financiën der overheid in Nederland wonen in een glazen huisje.

Weg met de financiële schandalen!

Goede voorbeelden vinden goede navolging.

Het exempel van de overheid heeft een Nederlandse traditie gevestigd. Geen vereniginkje, geen organisatie in Nederland of het heeft zijn contrôle op den penningmeester, *niet* omdat men den penningmeester

wantrouwt, maar omdat de man, juist wijl hij onkreukbaar eerlijk is, er recht op heeft te eisen, dat hij de gelden van anderen niet in het geheim, maar in het openbaar moet beheren. Geen vereniging in ons Nederland of de leden krijgen op gezette tijden precies voorgerekend wat er met de verenigingsgelden is geschied.

Dat is goed!

Er zijn landen, waar het anders is. Ieder kent de berichten uit de kranten, die bijzonderheden brachten over ingewikkelde financiële schandalen aan de andere kant van onze grenzen. Laat andere landen hun politieke schandalen hebben.

Nederland wenst bevrijd te blijven van deze plaag!

Baas in eigen huis!

Deze zuiverheid en openbaarheid op financieel gebied klemmt in deze tijd dringender dan ooit in de politiek. Wie geen kind is in de wereld van 1935, weet, dat machtige buitenlandse en wellicht ook wel binnenlandse combinaties op de loer liggen om door middel van de politiek, belangen te dienen, die precies tegengesteld zijn aan de levensbelangen des volks.

Wie herinnert zich hier niet de onthullingen, die een regeringsonderzoek in Amerika aan het licht bracht, over omkoperijen van regeringsambtenaren door wapenfabrikanten. Wie herinnert zich niet de opschudding in Nederland toen bekend werd, dat een erelid van de Nederlandse vereniging „Onze Vloot” vele duizenden guldens provisie ontving voor duikboten, die een buitenlandse firma aan Nederland had geleverd. De vereniging „Onze Vloot” heeft onmiddellijk het tafellaken tussen dat heerschappij en de vereniging doorsgesneden.... terecht, want waar zou ons land heengaan wanneer zulke dingen in de toekomst mogelijk bleven?

Enkele jaren geleden is er grote opschudding in Nederland geweest, toen het scheen, dat de Nederlandse communisten uit Moscou grote bedragen gezonden kregen om in Nederland onrust te verwekken. Wat zou het einde zijn indien buitenlandse mogendheden in ons land politieke partijen gingen financieren?

Nederland is een vrij land. Het Nederlandse volk is een vrij volk. Men kan in politieke en godsdienstige aangelegenheden met elkander van mening verschillen, maar voorop dient te staan het wederzijdse vertrouwen, dat men naar eigen overtuiging wil handelen en voorstaan, datgene wat men, naar eigen eerlijke mening, het hoogste belang van het Nederlandse volk acht.

Achting en waardering kunnen niet afgesmeekt worden.

Achting en waardering moet men verdienen!

Men kan ze slechts verdienen indien men voor het aangezicht van alle mensen duidelijk toont: alles wat hier geschiedt, kan het daglicht verdragen!

On-Nederlands

Helaas! Er doen zich de laatste jaren verschijnselen voor, die er op duiden, dat een aantal Nederlanders het niet nodig oordelen om deze wel zeer vaderlandse traditie van duidelijkheid en ondubbelzinnigheid in geldzaken, te handhaven.

Wij doelen hier op de gebruiken, die de Nationaal-Socialistische Beweging (onder leiding van ir. Mussert) in Nederland tracht ingang te doen vinden. Enige jaren bestaat deze beweging nu reeds in Nederland, maar tot dusverre heeft de leiding van deze beweging zich omtrent haar financiën in een geheimzinnig zwijgen gehuld. Uit alle kringen der bevolking is gevraagd om de sluier der geheimzinnigheid op te heffen. Het heeft niet mogen baten.

Alle aandrang om meer openbaarheid hebben slechts ten gevolge gehad, dat de geheimzinnigheid groter geworden is!

* * *

Spreekt men over de geldmiddelen van de N.S.B. in Nederland, dan dient men drie onderwerpen wel in het oog te vatten.

In de eerste plaats is daar dan de vraag, naar de herkomst der gelden. In verband met wat wij hiervoor opmerkten over de begerigheid bij machtige combinaties om door middel van de politiek andere belangen dan die des volks te dienen, is deze vraag wel uitermate belangrijk. In de tweede plaats is daar de vraag naar de wijze waarop de geldmiddelen van de N.S.B. worden beheerd, een vraag, die niet alleen van belang is voor degenen uit wier beurzen deze gelden voor een deel zijn gekomen, maar ook voor anderen, die er recht op hebben te weten welke machten en krachten in ons land financieel afhankelijk zijn van een beweging, die de herkomst van haar financiën verzwijgt.

In de derde plaats is daar de vraag naar het verband, dat er mogelijk bestaat tussen de belangen van enkele personen, die de macht over de gelden van de N.S.B. hebben en hun eigen persoonlijke belangen. Ook dit is een vraag, die niet alleen de leden van de N.S.B. belang inboezemt, maar alle Nederlanders, die geen behoefte gevoelen aan herhalingen van de „gaslucht”-affaire e.d.

In deze brochure willen wij met een aantal publiekelijk bekende feiten de belangrijkheid van deze drie vragen aantonen.

Deutschland, Deutschland über Alles

In het algemeen is het een volksbelang, dat de herkomst der gelden, waarmee enige politieke partij wordt gefinancierd, bij alle burgers bekend is en dat omtrent het ware karakter van enige partij geen spoor van twijfel bestaat.

Deze eis van ondubbelzinnige duidelijkheid klemmt echter in veel sterker mate dan voor welke partij ook, voor de nationaal-socialistische in Nederland.

Immers, men geve zich er rekenschap van, dat de N.S.B. haar kostbare en grote campagne in Nederland is begonnen, vlak nadat Hitler in Duitsland de macht had verkregen. Vóór die tijd had de N.S.B. nauwelijks kracht genoeg om een vergadering te beleggen, laat staan een enigszins dragelijk blad uit te geven. Maar begin 1933 scheen opeens vrouwe Fortuna de inhoud van haar welvoorziene hoorn over de beweging van den heer Mussert te hebben uitgestort. Nauwelijks hadden de Nazi's in Duitsland de macht veroverd en middels hun partij de beschikking gekregen over de welvoorziene fondsen van land en rijk, of ook de Nederlandse N.S.B. scheen opeens over ruime geldmiddelen de beschikking te krijgen. Haar blad werd vergroot. De knokploegen, uit werkloze jongens bestaande, kregen keurige uniformen. Er werden huizen gekocht en gehuurd. Sprekers gingen het land afreizen. De leden ontbraken nog; de eerste Landdag leverde nauwelijks duizend bezoekers, maar de geldmiddelen waren, vreemd genoeg, reeds ruim voorradig.

Een beweging, die in zo sterke mate als de N.S.B. door haar opkomst verbonden is met wat er ten Oosten van onze grenzen geschiedde en geschiedt, komt eerder dan alle andere in aanmerking om op haar geldmiddelen het volle daglicht te laten schijnen. Er zijn echter meer omstandigheden, die deze noodzakelijkheid vergroten. In November 1933 wees de *Haagse Post* op een merkwaardig feit. Het blad vergeleek n.l. de originele tekst van het program, dat Hitler in Duitsland voorstond met het officiële program van Mussert en kwam tot de opmerkelijke conclusie, dat Mussert vrijwel een woordelijke vertaling van Hitler's program als nationaal-Nederlands in ons land aanpreeft. De vergelijking uit *De Haagse Post* laten wij hieronder volgen:

Uit: „Was will Adolf Hitler?“ von
Gottfried Feder.
(Verl. Frz. Eher, München.)

Aenderung des Wahlrechtes unter
Ausschaltung der jetzt so entsitt-
lichenden Formen des Wahlkampfes.

Uit het program van de N.S.B.
(Ir. A. A. Mussert):

Herziening van het kiesrecht, onder
uitschakeling van de steeds onzedel-
lijker vormen aannemende en steeds
onnutter wordende kiesstrijd.

Aufhebung der Söldnertruppe.

Wehrhaftmachung der Nation durch Einführung des Wehrrechtes für jeden freien Deutschen.

Der Nat. Soc. erkennt das Privateigentum grundsätzlich an und stellt es unter staatlichen Schutz. Alle Deutschen bilden eine Werksgemeinschaft.

Einführung eines Arbeitspflichtjahres für jeden Deutschen.

Beteiligung aller an schöpferischen oder wertschaffenden Unternehmungen Beschäftigten je nach Leistung und Alter an den Erträgen des Werkes unter gleichzeitiger Mitverantwortlichkeit für die Erfüllung der Volkswirtschaftlichen Aufgaben des Werkes.

Das Wohl des Volkes zieht aber der masslosen Reichtumsanhäufung eine Grenze. Wucher und Schiebertum sowie rücksichtslose Bereicherung auf Kosten und zum Schaden des Volkes wird mit dem Tode bestraft.

Das Geldwesen steht im Dienste des Staates; die Geldgewaltigen dürfen keinen Staat im Staat bilden.

De aap uit de mouw!

De merkwaardige overeenstemming in doel en streven tussen Mussert en Hitler was de Duitse Nazi's reeds lang bekend. In *De Amsterdammer* van 11 Februari 1933 bracht prof. A. C. Josephus Jitta een overdruk van een artikel uit het blad van Goebbels, *Der Angriff*, waarin de buitenlandse afdeling van de Rijksleiding der Duitse Nazi-partij over Nederland als volgt rapporteerde:

„Slechts een beweging in Nederland ziet de komende dingen duidelijk. Het is de jonge Nederlandse nationaal-socialistische. Zij stelt niet voorop wat Nederland van Duitsland scheidt, maar zij stelt voorop wat Nederland en Duitsland verbindt. Daar, bij de jonge Nederlandse nationaal-socialisten hoort men nieuwe geluiden: Nederland is in Joodse handen! Onze Nederlandse vrijheid bestaat alleen nog maar in schijn en kan elke dag eindigen, wanneer het de grote mogendheden in de kraam te pas komt.

....De Nederlandse nationaal-socialisten eisen verder:

Afschaffing van de verminkte dienstplicht.

Toekenning van weerrecht aan alle weerbare staatsburgers, die daarvoor waardig gekeurd worden.

De particuliere eigendom wordt uitdrukkelijk erkend. Daartoe staan alle bedrijven onder bescherming van de staat.

Voor iedere jongen man en jonge dochter wordt een verplicht arbeidsjaar ingevoerd.

Deelgerechtigheid in de winst van de waardescheppende bedrijven van alle daarin werkzaam zijnde personen, onder medeverantwoordelijkheid voor de goede gang van zaken in die bedrijven.

Te grote opeenhoping van het bezit in handen van enkelingen wordt tegengegaan; verrijking ten koste van de natie, aanwending van het privaatch Vermogen tegen het algemeen belang, woeker, bedriegelijke handelingen, arbeidsschuweid, oplichting etc. worden als misdrijven tegen de staat streng gestraft.

Het geldwezen staat in dienst van de staat; de geldmagnaten mogen geen staat in de Staat vormen.

„Duitsland en Nederland behoren tezamen, zoals hart en longen van een lichaam. Holland kan, als het zijn vrijheid wil behouden, dat alleen maar doen als gelijkberechtigtd partner van een grote Germaanse volkerengemeenschap op het vasteland.... De hoop van den groten Duitsen geschiedschrijver Heinrich von Treitschke, dat de in 1648 afgescheiden Duitse volkeren (w.o. het Nederlandse. Sch.) eens tot het Duitse Rijk zullen terugkeren (zij het dan in een nieuwe betekenis) staat als het morgenrood aan de horizon.... Geheel Duitsland, niet alleen de partij van Hitler, heeft reden het Nederlandse nationaal-socialisme welwillend te beschouwen, want dat alleen geeft de zekerheid, dat inplaats van de beperkte Joods-materialistische koopliedengeest een grote opvatting veld wint in dat naburige volk, dat klein is, maar door zijn geschiedenis en zijn karaktereigenschap zeer waardevol.... een opvatting, die de werkelijke Germaanse belangen dient.”

Men zou zeggen, dat een beweging als die van ir. Mussert na dergelijke feiten het als haar voornaamste taak moest beschouwen om elke verdenking ten opzichte van haar afhankelijkheid van de Duitse regering en imperialisten weg te nemen. Zo ooit een beweging de herkomst harer financiën in het openbaar moest etaleren, zo duidelijk en zo gedetailleerd, dat er geen misverstand meer mogelijk bleef, dan moest het toch wel deze beweging van ir. Mussert zijn.

Kreuger!

In stede daarvan groeide echter de geheimzinnigheid en in gelijk tempo het aantal vragen, dat de Nederlandse publieke mening ging stellen. Immers, een der eerste kringhuizen werd gevestigd in het perceel Kerkstraat 261, Amsterdam. Dat kringhuis is eigendom van de Maatschappij Rion. Een van de commissarissen van deze maatschappij is Axel Andreas Lindberg, Vartagaven 8, Stockholm. Bij dit kringhuis is verder ook betrokken de N.V. Hollandse Koopsmansbank en.... commissaris van deze Koopsmansbank was ingenieur Ivar Kreuger, de bekende lucifers-millionair-zwendelaar, die op 21 Maart 1932 zelfmoord pleegde. Het is langzamerhand wel komen vast te staan, dat Kreuger met vele millioenen de Hitler-beweging in Duitsland heeft gesteund. Dan moet het toch wel een vreemd toeval heten, dat het juist een maatschappij is, waarvan deze Kreuger in feite eigenaar was, bij wie Mussert een kringhuis komt huren.

De opvallende gelijkgezindheid tussen de opvattingen der N.S.B. en die van het Duitse ministerie voor Buitenlandse Zaken is tot op de huidige dag gebleven. Naarmate de toon, die Duitsland tegen Frankrijk aansloeg, scherper werd, stortte ook ir. Mussert ruimer de fiolen van zijn toorn uit over Nederlanders, die niet, zoals hij, van een verwoede anti-Franse geest waren beziel. Nederlandse officieren, die voor een of andere daad een Franse ridderorde hadden gekregen, werden in het blad van Mussert gehoond en beschimpt. Alles wat in Duitsland geschiedde daarentegen werd verheerlijkt en bewierookt. De laffe moord door nationaal-socialisten op nationaal-socialisten op de 30e Juni 1934 gepleegd, vond bij ir. Mussert warme instemming. De

terechtstelling van den stakkerigen Van der Lubbe werd door Mussert goedgekeurd, ja, de stap van de Nederlandse regering, die voor den stumper gratie had gevraagd, beschimpde deze Nederlander in het openbaar.

De grot feesten, die Hitler van 3 tot 10 September 1934 in Neurenberg vierde ter herdenking van de stichting van het Derde Rijk, vierde Mussert mee. Hij zond zijn afgevaardigden naar die feesten en liet zijn blad *Volk en Vaderland* verschijnen met kolossale portretten van Hitler. Op 17 November 1934 verscheen in *Volk en Vaderland* het volgende artikel, dat veelzeggend is voor de pro-Duitse, anti-Franse koers, welke Mussert aan Nederland wil opleggen:

„IMPERIALE DEFENSIE.

De tweede en derde koloniale mogendheid ter wereld.

In *Onze Vloot* van September j.l. vinden wij twee tabellen. De ene, indrukwekkend van lange lijsten scheepsnamen, geeft de aanbouw-programma's van de Franse vloot in de jaren 1922—1934. De andere gaf de aanbouw-programma's der Nederlandse marine uit dezelfde tijd. Indrukwekkend was die helaas niet. Men geve zich even rekenschap van de totalen:

	43 miljoen Fransen	8,3 miljoen Fransen	8,3 miljoen Nederlanders
1922	81097 ton	15670 ton	
1923	6274 ton	1212 ton	
1924	31036 ton	5990 ton	2632 ton
1925	38584 ton	7450 ton	2632 ton
1926	42032 ton	8110 ton	2632 ton
1927	33109 ton	6390 ton	3185 ton
1928	35847 ton	6920 ton	1106 ton
1929	2272 ton	439 ton	2843 ton
1930	42631 ton	8250 ton	7554 ton
1931	41700 ton	8000 ton	3000 ton
1932	34400 ton	6640 ton	
1933			777 ton
1934	31045 ton	6000 ton	
Samen	420027 ton	81131 ton	26361 ton

Waarom kunnen wij niet, wat 8.3 miljoen Fransen wel kunnen, n.l. in dertien jaar 81000 ton oorlogsschepen bouwen?"

En op 2 Februari 1935 schreef *Volk en Vaderland* het volgende:

„Wil men den heer Colijn laten vallen, om hier Oostenrijkje te spelen? Wil men het Nederlandse volk op een Dolfusserij onthalen met de Vrijwillige Landstorm als Heimwehr. *Denkt men met Italiaanse hulp van Nederland een soort bastion te kunnen maken tegen Duitsland, zoals men van Oostenrijk heeft gemaakt?*”

Aha!

In December 1934 kwamen in het Franse plaatsje Montreux vertegenwoordigers van nationaal-socialisten uit verschillende landen bij elkaar. De Italianen hadden de conferentie bij elkander geroepen.

Duitsland bleef weg.... en Mussert ook. *Het Volk* van 27 December 1934 berichtte, dat men „in de kringen der Italiaanse fascistten Mussert slechts als den „gouwleider“ der Duitse nazi's ziet.”

Zo is in de loop der jaren het innige verband tussen Mussert en Duitsland steeds sterker gebleken. Zijn zulke enge verbindings met een vreemde mogendheid al een ongewoon verschijnsel in de Nederlandse politiek, nog vreemder wordt het verschijnsel, wanneer men weet, dat de N.S.B. de enige Nederlandse politieke beweging is, die zich de weelde veroorlooft van een eigen Departement van Buitenlandse Zaken, onder leiding van een chef, die naar de Nederlands klinkende naam Graaf Von Oberndorff luistert. Wat is dat voor een zonderlinge uitvinding in de Nederlandse politiek, een Departement voor Buitenlandse Zaken van een politieke partij?

Geheime diplomatie

Welke taak heeft dat particuliere Departement van Buitenlandse Zaken, waarvan niemand weet wie het heeft ingesteld, noch wat het uitvoert, gezwezen dan nog, wie de kosten van dat Departement draagt?

Welke „ambtenaren“ werken op dat particuliere ministerie van Buitenlandse Zaken, waarvan de chef, graaf von Oberndorff heet!

Met welke buitenlandse machten staat dat Departement in verbindung? Met buitenlandse partijen of met buitenlandse mogendheden? En welke invloed hebben de adviezen (of zijn het misschien bevelen?) van dat particuliere Departement op de politiek van ir. Mussert?

Zijn dit alles op zich zelf reeds feiten, die elken Nederlander zo zij hem betroffen, zouden nopen om ten overstaan van de publieke mening de volledigste opening van zaken te geven, het geval-Mussert wordt nog mysterieuser.

Zoals men weet, bezit de heer Mussert ook de behoefte om een eigen particulier legercorps te vormen. De zogenaamde weer-afdelingen heten ingesteld om de leden van de N.S.B. te beschermen tegen terreur van andersdenkenden, doch in het blad van ir. Mussert kan men strijk en zet mededelingen vinden omtrent exercities e.d. van weer-afdelingen der N.S.B.-afdelingen in Duitsland. Hoe nu? Heeft de afdeling Hamburg van de N.S.B. nu ook al een corps nodig om zich te beschermen tegen terreur....? Terreur van welke kant dan? In Duitsland wordt ieder, die ook maar verdacht wordt van onzuivere politieke smetten immers door de vrienden van Mussert in een concentratiekamp opgeborgen, zo hem niet erger overkomt. En in dat „van terreur gezuiverde land“ moet Mussert tóch een W.A. onderhouden? Vreemde dingen, voorwaar! Maar vreemder wordt dit alles, wanneer men weet, dat de Nederlandse politie in het einde van Januari 1934 een Duitser heeft moeten terechtwijzen, zekeren Christian Friedrich Wilhelm Rohde, Van der Waalsstraat 13, Amsterdam. Deze Rohde, 33 jaar oud, is

geboortig uit Kiel. Voor zijn komst maakte hij deel uit van de S.A. en van de beruchte Ehrhardt-moord-brigade. In 1933 kwam hij naar Nederland, kreeg bij Mussert een betrekking en werd.... instructeur van de W.A., totdat de politie ingreep en dezen buitenlander aan het verstand bracht, dat Nederland van zulke grappenmakerijen niet gediend is.

Op 26 Mei 1934 schreef het liberale blad *De Vrijheid*:

„Nieuwe twijfel aan de onverschilligheid van Hitler-Duitsland voor het nazi-systeem buiten Duitsland is gewekt door publicaties in het Zweedse blad *Sozial-Demokraten*, welk regeringsorgaan een reeks van artikelen wijdde aan de nationaal-socialistische propaganda, door Duitsland in het buitenland gevoerd. De Joodse Pers-commissie, (die zich uiteraard bijzonder voor nazi-propaganda interesseert) maakte er melding van. Het Zweedse orgaan beschrijft het internationale net der nazi-activiteit en somt dan op de bedragen, welke het propaganda-centrum onder leiding van minister Goebbels in het buitenland aan propaganda ten koste legt. Oostenrijk kreeg reeds 15 miljoen mark, Nederland 1½ miljoen enz. enz. en alle landen zouden thans gezegend zijn met nazi-cellen, die eveneens uit Duitsland worden gefinancierd.”

Zo zouden wij kunnen doorgaan met vele tientallen knipsels uit bladen van velerlei richting, die alle met steeds groter ernst aandrongen op openbaarheid!

Mussert zweeg! Als een mof!

Hij bleef zwijgen, toen hem in woord en geschrift onomwonden werd gevraagd met „ja” of „neen” te antwoorden op de vraag: „Krijgt de N.S.B. geld uit Duitsland? Hij bleef zwijgen, toen in de vergaderingen van de N.S.B. bezoekers vragen stelden naar de herkomst der financiën.

Zo werd het langzamerhand voor iedereen duidelijk, dat Mussert wel dringende redenen moest hebben om over de herkomst der financiën te zwijgen. En men begon sterker vermoedens te krijgen, toen uitlekte, dat de financiële transacties der N.S.B. lopen over A. Gillissen's Bank te Amsterdam, doch dat niemand van het personeel van deze bank zich ook maar met de financiële aangelegenheden van Mussert mocht bemoeien, behalve een door Mussert aangewezen bediende, de N.S.B.-kringleider W. C. De Jong, Van der Helstlaan te Hilversum.

Toen eindelijk de vragers niet langer wensten te berusten in de sprake-loosheid des leiders, zodra het woord financiën gebruikt werd, sprak in Mei 1934 Mussert te Heerlen in een vergadering: „Zolang ik leider ben van de N.S.B., zal geen rekening en verantwoording over de financiën worden afgelegd. Ik heb slechts nodig vertrouwen.”

Zou deze man, die notabene alle andere Nederlanders beschouwt als minderwaardig vee, dat slechts geschikt is om te worden geleid en gedrild, te dom zijn om te begrijpen, dat de feiten, die langzamerhand aan het licht zijn gekomen, tot wantrouwen stemmen inplaats van tot vertrouwen, zolang Mussert de rol van Stomme van Portici blijft spelen?

„Denk niet langer . . . !”

Een der luidruchtigste sprekers voor het aangezicht des heren Mussert is Ds. Van Duyl. In Juli 1933 hield deze nationaal-socialist een redevoering, waarin hij volgens het verslag van de „Gecombineerde Gooise bladen” van 7 Juli van dat jaar de gevleugelde woorden sprak: „Houd eens op met denken en doe, kom tot ons.”

Dat is voorwaar geen slechte leuze voor een beweging, die de herkomst harer financiën verzwijgen wil: „Denk niet langer, sluit u aan bij de N.S.B.”

Pas wanneer men het denken als een nutteloze, tijdrovende en vermoeiende bezigheid heeft afgeschaft, komt men in de geestelijke staat, die een critiekloos aanvaarden van wat hogerhand voorzet, mogelijk maakt.

Slaat men echter, op gevaar af in een concentratiekamp op Urk terecht te komen, de raad van Ds. Van Duyl in de wind en gebruikt men de hersens waarvoor men ze gekregen heeft, dan gaat men zich afvragen of de stilzwijgendheid van de N.S.B. over de herkomst harer financiën misschien moet worden verklaard uit de angst, die ir. Mussert bezielt, dat anders zijn beweging het schildje „nationaal” niet meer kan dragen. Zeer waarschijnlijk heeft Mussert óók een wachter voor zijn lippen geplaatst, omdat het etiket „socialist” op zijn standje al evenmin past als het opschrift: nationaal.

Zo langzamerhand zijn enkele grote en kleine werkgevers bekend geworden, die voor de N.S.B. op gezette tijden een flinke hoop slordige guldens cadeau doen. Daar is bijvoorbeeld de heer Van Beuningen, directeur van de Steenkolen Handels Vereniging, van wien *Het Orgaan*, het blad van de Bond van Opzichthouders in het Transportbedrijf van 15 October 1933 schreef, dat „deze meneer een nog onbestreden reputatie heeft als scherpslijper. De methodes van loondruk en tirannie, in practijk gebracht bij de Steenkolen Handels Vereniging, zijn meer dan berucht. In het havenbedrijf is dan ook geen tweede onderneming bekend, waar de in dienst zijnde werknemers zo’n afschuwelijke materiële en geestelijke knevelarij hebben te verduren dan juist bij de S.H.V.!”

Een andere geldgevende Rotterdamse Havenondernemer is de directeur van de N.V. Stuwadoors Maatschappij „Neptunus”, waarvan *Voorwaarts* op 24 Mei 1933 berichtte, dat hij zijn personeel had gedwongen een N.S.B.-vergadering te bezoeken. Het bovengemelde

vakverenigingsorgaan signaleert ook deze financiële steunpilaar van Mussert als „een berucht' werkgever, wiens onderneming „het zwarte schaap in de Rotterdamse haven" is.

Het Volk van 20 December 1933 wist te melden, dat de N.S.B. in Eindhoven haar intrek zou nemen in een huis, dat zij ten geschenke had gekregen van de N.V. Picus-fabrieken, waarvan de directie in handen is van den heer Jo Bruning, zoon van den bekenden sigarenfabrikant C. Bruning. Reeds eerder hadden de katholieke bladen *Eindhovense en Meijerijse Courant* geschreven, dat Mussert iedere maand grote bedragen voor de kringhuizen toegezonden kreeg van een Eindhovense groot-kapitalist en in dit verband werd er op gewezen, dat de N.V. Picus, die het nieuwe kringhuis afstond.... van Duitse oorsprong is.

De beide Rotterdamse havenondernemers, wier opvattingen ten aanzien van lonenbehandeling van hun personeel wij hierboven memoreerden, zijn echter niet de enige geldschieters van deze soort, die Mussert achter zijn brandkast heeft verzameld. In Den Haag zetelt de meubelfabriek van de firma H. Pander en Zonen, welker 27-jarige directeur H. Pander Jr. tot de rijke vrienden van de N.S.B. behoort. De arbeidsverhoudingen in deze fabriek, zo schreef de pers in Februari 1934, laten veel te wensen over. Elke week vallen ontslagen, tengevolge waarvan de arbeiders volmaakt in het onzekere verkeren over eventueel behoud of verlies van werk. Mensen met veertig dienstjaren worden zonder pardon op straat gezet.

In het Zuiden des lands, in Rosendaal, staat de sigarenfabriek van de firma Van Eyndhoven, vooraanstaand N.S.B.-er en royaal steunende goede gever voor de N.S.B.-financiën. Ofschoon in paragraaf 37 van de N.S.B. de zin prijkt: „wij willen voor onze kameraden behoorlijk betaalde arbeid", betaalt men bij van Eyndhoven zomin als bij de andere gesignaleerde geldschieters van Mussert bij lange na de lonen niet, knoeit men er met sociale maatregelen en is herhaaldelijk sprake van dreigende arbeidsconflicten bij deze fabriek.

Zo zouden wij door kunnen gaan. Wij zouden kunnen noemen de Albert Heyn's, de Achterhoff's, wiens „bloedfabriek" in Dinxperlo staat en nog vele anderen.

Ziedaar de practijk van het nationaal-socialisme in Nederland: enge verbinding met, slaafse navolging van de Duitse regeringspolitiek, onzekerheid omtrent de zilveren of gouden banden, die de N.S.B. met buitenlandse machten zou kunnen binden — en de geldschieters in het binnenland levende volgens het beginsel: „wel geld voor fascisme, geen geld voor lonen".

In Duitsland is het niet anders gegaan. Onder de voorname geldschieters voor Hitler bevonden zich machtige industriëlen en bankiers, die door middel van Hitler hun macht wilden bevestigen. Reeds in den

aanvang van de Hitler-beweging, in 1923, heeft een commissie uit de Beierse Landdag een onderzoek naar Hitler's financiën ingesteld. Daarbij is o.a. gebleken, dat tot de geldschietters behoorden: industriëlen, bankdirecteuren e.d.

De beweging van ir. Mussert noemt zich nationaal-socialistisch.

De geheimzinnigheid met de geldmiddelen doet vermoeden, dat zij noch nationaal, noch socialistisch is.

Vangnetten voor argelozen

De vraag, op welke wijze de N.S.B. haar geldmiddelen beheert, zo schreven wij op pag. 6 van deze brochure, is niet alleen van belang voor degenen uit wier beurzen deze gelden voor een deel zijn gekomen, maar ook voor anderen, die er recht op hebben te weten welke machten en krachten in ons land financieel afhankelijk zijn van een beweging, die de herkomst van haar financiën verzwijgt.

Wij denken hier aan een methode, die door de nationaal-socialisten in Duitsland werd toegepast en die Herr Mussert in Nederland braaf heeft overgenomen. Het is een methode, die de nationaal-socialisten, evenals de terreur, de politieke moord, de verleugening en verdachtmaking, de aanbidding van het geweld in de strijd der meningen, van de communisten hebben overgenomen. Het is de methode, waarvan de Duitse communistische agitator Münzenberg het auteursrecht voor zich opeist, n.l. de methode om „argelozen” in onschuldige verenigings-tjes e.d. te vangen en ze gaandeweg in te lijven bij een beweging, waarbij deze argelozen, zo ze zich van de aard der vereniging bewust waren, zich nimmer zouden aansluiten. De Duitse Nazi's hebben deze bedriegerij in de politiek der communisten geïmiteerd en ir. Mussert, oorspronkelijk als altijd, heeft het weer van Goebbels geleerd.

Het is daarom van groot belang voor de eerlijkheid der politieke zeden in ons land, dat de publieke mening gelegenheid krijgt zich van de wijze, waarop de financiën der N.S.B. worden besteed, rekenschap te geven.

Welke organisaties en clubjes, die uiterlijk een schijn van neutraliteit hebben, worden door Mussert gefinancierd? In welke bonden en bondjes zitten zijn marionetten? Welke zijn de organisaties voor argelozen, de planeten der N.S.B., die Mussert naar communistisch voorbeeld heeft ingepalmd of heeft doen stichten?

Het is langzamerhand bekend geworden, dat enkele quasi neutrale wandelorganisaties in werkelijkheid doodgewone N.S.B.-organisaties zijn. Zij heten „De Driehoek” of „De Tippelaars” of hebben een andere onschuldige naam. In werkelijkheid zijn het nationaal-socialistische filiaaltjes. In Januari 1935 verzond het Hoofdkwartier van de N.S.B. de volgende circulaire aan haar leden, die lid waren van de toen nog neutrale Nederlandse Wandel-Organisatie:

BELANGRIJKE ARTIKELEN UIT DE STATUTEN EN HET HUISHOUELIJK
REGLEMENT DER N.W.O.

Art. 2.Zij tracht, zonder zich te bewegen op *politiek* of *godsdiens*tig gebied en met uitsluiting van elk wedstrijd-karakter en professionalisme, dit doel langs wettige weg te bereiken en wel door: enz.

Dus op de Jaarlijkse Algemene Vergadering *geen N.S.B.-insigne vóór*, tijdens of na afloop der vergadering; *geen Hou-zee-geroep of groet*. Het is van het grootste belang, dat ook straks op wandeltochten een absolute neutraliteit gehandhaafd wordt.

Art. 4. Stemrecht ter Algemene Vergadering bezitten: de afgevaardigden, mits voorzien van een behoorlijke, schriftelijke volmacht namens hun bestuur, van bij de organisatie als gewoon lid toegetreden verenigingen, met dien verstande, dat zij voor elke 10 leden van 17 jaar of ouder, door hun verenigingen bij de organisatie ingeschreven, een geldige stem uitbrengen, waarbij incomplete tientallen boven 5 als voltallig berekend worden.

Verenigingen, gewoon lid der organisatie zijnde, hebben bovendien nog één stem.

Toelichting:

Vereniging met 20 leden heeft dus 2 plus 1 is 3 stemmen.

Vereniging met 35 leden heeft dus 3 plus 1 is 4 stemmen.

Vereniging met 46 leden heeft dus 5 plus 1 is 6 stemmen.

Art. 5 van het Huishoudelijk Reglement:

De verschuldigde contributie moet worden voldaan bij den aanvang van het verenigingsjaar in de maand Januari. Daar door grote toevloed van leden de lidmaatschapskaarten nog niet vervonden zijn, treedt het *bewijs van storting* der contributie hiervoor in de plaats.

Daar U de contributie nog steeds niet inzond, verzoeken wij omgaande toezending Door de N.W.O. werden de genummerde volmacht en uitnodiging heden verzonden aan den secretaris Uwer vereniging.

Uwe vereniging heeft 34 leden, dus 4 stemmen.

Hebt U nog vragen te stellen, doet U dit dan omgaand, daar alleen succes mogelijk is wanneer wij geheel eendrachtig ter vergadering komen.

Dit schrijven, nadat U hieruit aantekeningen hebt gemaakt, vernietigen.

ATTENTIE.

Aangezien op de Jaarlijkse Algemene Vergadering der Nederlandse Wandel Organisatie zeer belangrijke besluiten moeten genomen worden, is het verplicht, dat de voorzitter van Uwe Wandelclub op Zondag 3 Februari te 1 uur in het Jaarbeursgebouw te Utrecht aanwezig is.

Mocht de Voorzitter onverhoopt verhinderd zijn, dan kan ook een ander bestuurslid, of in het uiterste geval een gewoon lid, afgevaardigd worden (zie volmacht, verzonden aan den secretaris Uwer Wandelclub).

AGENDA:

Wij verzoeken de(n) gemachtigde der Wandelclub als volgt te stemmen:

Punt 2: „Voor” het bestuursvoorstel stemmen (royering van den heer J. C. de Vries, Bussum).

Punt 10: „Voor” het bestuursvoorstel stemmen, met dien verstande, dat voorgesteld zal worden, dat voor een verenigingslid uit een gezin met meerdere leden, en waarvoor slechts één abonnement op het officiële orgaan wordt verlangd, slechts f 0.50 contributie zal verschuldigd zijn (zie laatste regel toelichting art. 4, waar gesproken wordt van f 0.75).

Punt 12: „Voor” G. J. C. Donk stemmen.

„Voor” J. Robertson stemmen.

Verder zullen nog candidaat gesteld worden:

G. H. F. Schneider, lid van de W.S.V. „De Driehoek”,

Ir. J. R. G. de Veer.

Jac. H. van Zanten, lid van de W.C. „Govendri”.

De gemachtigde gelieve zijn stem ook op deze drie kandidaten uit te brengen.
Alle overige kandidaten *tegen* stemmen.

Punt 14: „Voor” J. Robertson stemmen. Verdere aanvulling aan het bestuur overlaten.

Punt 15: „Voor” de door het bestuur gestelde kandidaten stemmen.

Nadat de gemachtigde de nodige aantekeningen gemaakt heeft, dit schrijven versnietigen.”

Het is verder bekend geworden, dat op het platteland gezellige ruitersportverenigingen door N.S.B.-ers, op bevel van het hoofdkwartier worden opgericht. Deze ruiterverenigingen zien er uiterlijk onschuldig uit, maar in werkelijkheid dienen zij om Mussert's legioenen te vergroten.

Is deze nageaapte communistische bedriegerij een van de redenen, bij de reeds vermelde, die Musserts schroom verklaren om in het openbaar verslag te doen van den staat zijner financiën?

Een vereniging van nationaalgezinde Nederlanders „de Princevlag” bleek nog slechts luttele weken geleden ten offer gevallen te zijn aan een goed voorbereide, met krijgslist opgezette nationaal-socialistische overval.

Zo zijn er meer voorbeelden te noemen.

In Amsterdam bestaat bijvoorbeeld het Neutrale Blok aller Middenstanders onder leiding van zekeren heer Weiss, een zonderling politiek allegaartje van winkeliers, die niet aan politiek willen doen. Bestuursleden en gewone leden van dit Blok hebben zo geleidelijk de waarheid bekend doen worden, n.l., dat op bevel van Mussert een aantal fascistten bezig zijn dit Blok te „veroveren” en de leden in te palmen voor Hitler's Nederlandse provincie onder leiding van gowgleider Mussert. De methode in de politiek om „argelozen” door agitators met een neutraal masker vóór te vangen, is een der verderfelijke uitingen van de verachting voor de menselijke persoonlijkheid, die communisten en fascistten gemeen hebben. Wie in Nederland een ander een doublé ring verkoopt en daarbij voorgeeft dat het ding van goud is, moet straf ondergaan wegens oplichting. Wie een ander wijs maakt, dat hij hem als lid inschrijft voor een neutrale vereniging en hem in werkelijkheid inlijft bij een politieke beweging.... zo'n bedrieger wordt door communisten en fascistten gevierd als een held, een bekwame propagandist, een handige agitator, kortom een bouwer van een nieuwe wereldorde.

Het zal goed zijn, dat de publieke mening zich van deze feiten rekenschap geeft en ook van andere feiten, welker ernst men kwalijk overschatten kan.

In navolging van Mussert's lijfblad n.l. beginnen hier en daar kleine

blaadjes in Nederland, welker enige bestaansgrond tot dusver gelegen scheen in de exploitatie der advertentierubrieken, hevige pro-Duitse propaganda en hevige reclame voor feller bewapening te maken.

Wanneer de redacteurs dezer advertentie-blaadjes van mening zijn geworden, dat Nederland zich wapenen moet om een bolwerk te worden tegen het Franse gevaar (waarin bestaat dat?, heeft iemand ooit gehoord, dat Franse politici aandringen op annexatie van Nederland, zoals ettelijke Duitse openlijk belijden?) en wanneer deze advertentie-redacteurs zich zozeer de redder van Nederland gevoelen, dat zij de aandrang om elke week een daverend artikel te schrijven, niet kunnen weerstaan, dan kan men er vrede mee hebben. Elke mening is vrij in Nederland! Anders zou het echter worden, indien er onzichtbare draden liepen van de buitenlandse industrie, die bij de bewapening belang heeft naar een centrum in Nederland, van waar uit de gemaskeerde bewapeningspropaganda wordt gefinancierd en dat om die reden als een sphinx het geheim van de herkomst en de besteding harer financiën bewaart. De geschiedenis heeft de mensheid met bloedige duidelijkheid geleerd, dat de bewapeningsindustrie voor geen middel terugdeinst om de militaire uitgaven te vergroten; dat zij moord noch omkoperij schuwt om de volkeren te drijven in de bloedige oorlogsdans, die voor de bewapeningsindustrie hoogconjunctuur betekent.

Er verschijnt tegenwoordig geen nummer van *Volk en Vaderland* of het bevat in bedekte en openlijke taal aansporing tot opdrijving der bewapeningslasten van Nederland. Is dat alleen maar wapenaanbidding van Herr Mussert of moet men hier denken aan wat omtrent Hitler's financiën in het Franse parlement is medegedeeld?

Op 12 Februari 1932 n.l. hield in het Franse Parlement Paul Faure een der opzienbarende redevoeringen, die ooit gehouden zijn. Faure sprak over het Internationale Wapenkapitaal. Hij herinnerde er aan, dat Frankrijk aan een aantal staten credieten had verleend, alleen maar opdat deze in staat zouden zijn bij de Franse firma Schneider in Creuzot (Frankrijk) kanonnen en tanks te bestellen en daarop vervolgens hij:

„Het vorige jaar, na een verkiezing in Creuzot, waarbij de socialistische kandidaten zegevierden, werden de volgende dag twee honderd als sociaal-democraat bekende arbeiders ontslagen; onder hen waren oorlogsinvaliden. Is het waar, dat tegelijkertijd directeurs van de Skoda-fabrieken (Tsjechische wapenfabriek, verbonden met de Franse firma Schneider) grote bedragen aan de Duitse nationaal-socialisten hebben gegeven, opdat Hitler de revanche-oorlog tegen Frankrijk kan voorbereiden?”

Reeds op 7 September 1930 had het blad *Deutsche Zeitung Bohemia* in Praag, medegedeeld, dat de wapenfabriek Skoda Hitler financierde.

Lopen de verbindingen van „de bloedige Internationale”, zoals Otto

Lehmann-Rüsbüldt de bewapeningsindustrie genoemd heeft, ook naar Nederland? Het is nauwelijks aan te nemen, dat zulks niet het geval is. Moet de angstvalligheid, waarmee de N.S.B. haar financiële zaken bedekt, dan verklaard worden uit een soortgelijke afhankelijkheid van deze moordindustrie, als er voor Hitler's partij bestond, gelijk Paul Faure onthulde? En lopen dan van het Utrechtse centrum de draden verder het land in? Mogen dáárom de Nederlanders niet weten hoe de N.S.B. haar financiën besteedt? Moet de grote leider daarom zeggen, dat, zolang hij leider is, geen financieel verslag zal worden uitgebracht? Betekent deze parmantig-lijkende uitspraak in werkelijkheid, dat ir. Mussert zich bewust is: op de dag, dat de N.S.B. een financieel verslag uitbrengt, is mijn leiderschap ten einde?

Vriendjes-regering

Laat ons voor een wijle aannemen, dat de N.S.B. ten aanzien van de herkomst harer financiën niets te verzwijgen heeft, doch dat Mussert door een onwijs soort eigenzinnigheid gedreven, het vertikt de openbare mening te vertellen wie zijn rijke steunpilaren zijn.... laat ons verder aannemen, dat Mussert, bewogen door wat hij voor lepe tactiek aanziet, niet wil onthullen welke organisaties voor argelozen hij financiert.... dan blijven er toch altijd nog enige belangrijke vragen ter beantwoording over.

Wie is de meneer of de verzameling meneren, die in de N.S.B. bepalen wat er met het geld gebeuren gaat?

Welke overwegingen leiden deze lieden bij hun besluiten?

Welke zekerheid is er, dat zich hier niet een haard van corruptie, van persoonlijke bevoordeling en stiekume vriendjes- en vriendinnetjes-regering aan het vormen is?

Deze vragen zijn niet alleen van belang voor de N.S.B.; ze zijn van belang voor het gehele volk. En er is alle aanleiding om ze te stellen! Democratie en openbaarheid behoren onafscheidelijk bij elkander. Zeker, in democratische landen wordt het volk ook niet altijd de droeve ervaring van een corruptie-schandaal of een geval van verspillling van openbare geldmiddelen bespaard, maar in die landen beschikt de pers over de vrijheid om zulke gevallen aan de kaak te stellen; het volk over de middelen om zulk een schandaal-zaak te onderzoeken; de justitie over de macht om de schuldigen te straffen en herhaling te voorkomen. Toen in Juni 1934 door Nederland vreemde verhalen gingen lopen over de verkoop van het landgoed „Hooge Veluwe”, heeft de regering niet één, maar vele malen in het openbaar precies haarfijn moeten uitleggen hoe de vork aan de steel zat.

Er is tegenwoordig nogal wat te doen over den vroegeren Haagsen hoofdcommissaris van Politie, die men handelingen verwijt, welke hem, zo hij ze bedreef, met den strafrechter in onaangename aanraking zullen brengen. *Volk en Vaderland* heeft, evenals andere bladen, over dat geval geschreven — kon dat geval aan de kaak stellen, dank zij de rechten der democratie. In Italië en Duitsland stelen hooggeplaatsten als raven en geen krant heeft het recht of de vrijheid er ook maar één letter van te zeggen. Een contrôle door de openbare mening is in de dictatuur-geregeerde landen immers onmogelijk. Terwijl het Italiaanse volk gebukt ging onder de ondragelijke last van een begrotings-

tekort van vele honderden millioenen Lires, verordineerde Mussolini om zijn persoonlijke ijdelheid te bevredigen, dat generaal Balbo met een eskader vliegtuigen van Italië naar Chicago moest vliegen. Deze vlucht, die geen enkel nuttig resultaat heeft afgeworpen, kostte het Italiaanse volk enige zonen en het peuleschilletje van 97 miljoen Lire. En geen sterveling in Italië moest het wagen op een dergelijke krankzinnige verspilling aanmerking te maken. Mussolini bevordert naaste familieleden, van wier geschiktheid voor de vervulling van enig openbaar ambt nooit iets gebleken is, tot ministers, gouverneurs en andere vetbetaalde posten. De openbare controle ontbreekt, de corruptie vreet voort. In Duitsland is het al precies zo. Minister Göring haalde een onbetekenende actrice, zekere juffrouw Sonneman, naar Berlijn, bombardeerde haar tot staatsactrice tegen een fantastisch hoog salaris.... en later komt de familie-relatie aan het licht. Dictatuur is vriendjesregering en vriendjesregering schept vriendinnetjesbevoordeling. Niemand in Duitsland, die in het openbaar tegen zulk een nepotisme kan optreden. Terwijl het Duitse volk armoe lijdt en honger, zwelgen de heren van de regerende klik in weelde en overdaad, organiseren zij bachanalen, laten zij zich geschenken geven, zoals bijvoorbeeld bij Göring's huwelijk, die uit de staatskas worden betaald en waarvan de kosten in de vele honderdduizenden lopen. Ziedaar de practijk van het fascisme, dat in het donker zijn financiën beheert en in datzelfde duister zijn schandalen verbergt.

Een volk, dat een zichzelf verrijkend, ten bate van vrienden en vriendinnen stelend en rovend gezelschap in zijn midden herbergt, staat aan ernstige zedelijke gevaren bloot. De corruptie vreet steeds verder om zich heen. Wat eerst nog met schroom geschiedde, wordt allengs gewoonte!

Hoe gaat het in de N.S.B.?

Hoe is het daar gesteld met de onbaatzuchtigheid der mensen, die immers hun tegenstanders verguizen en hun de misdadigste practijken toedichten?

Als de kok met de keukenmeid kijft, weet mevrouw waar de boter blijft.

De vele ruzies, die de heren fascistten met en onder elkander hebben, doet zo af en toe onwelriekende geuren doordringen tot de neuzen der niet-fascistische Nederlanders. De concurrentie van „Zwart Front” is voor Mussert in vele opzichten geen pretje.

De heren weten te veel van elkander.

Zo schreef een brochure van „Zwart Front” o.a. het volgende:

„In het weekblad *Hou Zee* (1 September l.l.) wordt in navolging van ons een stuk over het buitenlands verblijf van Colijn in Baden-Baden geplaatst, dat, al staat het dan ook beschroomd op de allerlaatste plaats, een uiting is van huichelarij.

De algemeen leider van de N.S.B., Mussert, *bracht zelf zijn vacantie door in Duitsland*

en vele dingen wijzen er op, dat hij daartoe gedwongen is geworden tengevolge van zijn afhankelijkheid van de Duitse regering. In dezelfde woorden als de Houzeeër over Colijn schrijft, vragen wij in betrekking tot de z.g. nationale figuur Mussert: „Is dat het voorbeeld dat Mussert dient te geven.”Ik vertrouw wel te mogen aannemen, dat Z.Exc. Mussert toch wel 'n slordige vacantië-snoepcent zal laten rollen, maar waarom dan niet het voorbeeld gegeven en volksgenoten wat laten verdienen, vooral nu nog maar zo weinigen zich de weelde van onbekrompen vacantië-uitgaven kunnen getroosten.”

Het blad van „Zwart Front” vestigde er in September 1934 de aandacht op, dat vroeger aan de kop van *Volk en Vaderland* vermeld stond: „Uitgave van de N.S.B.” en dat op 15 September dit plotseling is veranderd in een „Uitgave van de N.E.N.A.S.U.”.

Zwart Front deelde daarbij mede, dat de N.E.N.A.S.U. een particulier zaakje van Mussert was, een prië-uitgeverij.

Zwart Front heeft gelijk, want in het register van de Utrechtse Kamer van Koophandel kan men de stichtings-acte van de N.E.N.A.S.U. vinden. De belangrijkste delen van deze stichtings-acte zijn:

Artikel 4. De stichting wordt bestuurd door een bestuurder.

Artikel 5. De bestuurder is verplicht een Raad van Advies van ten minste twee leden te benoemen, welke Raad slechts adviserend is.

De bestuurder benoemt en ontslaat de leden van de Raad naar hem goedgevindt.

Artikel 6. Voor de eerste maal treedt als bestuurder op de heer Mussert voornoemd. De functie van bestuurder vervalt alleen bij zijn overlijden, onder curatele-stelling, vrijwillig aftreden of bij andere omstandigheden van duurzame ontstentenis.

De Raad van Advies is verplicht alsdan binnen een maand een nieuwen bestuurder bij volstrekke meerderheid van stemmen aan te wijzen, ten aanzien van wien dezelfde bepalingen zullen gelden, als in deze acte voor den eersten bestuurder zijn vastgesteld.

Artikel 7. De dagelijkse leiding van zaken wordt toevertrouwd aan een directeur, welke wordt benoemd en ontslagen door den bestuurder.

De directeur draagt (met uitsluiting van den bestuurder) verantwoordelijkheid voor de inhoud der uitgaven (met uitzondering van de inhoud van *Volk en Vaderland*, waarvan de inhoud voor de verantwoordelijkheid van de redactie is.)

Artikel 12. De bestuurder bepaalt de bestemming van de winst. Hij stelt voor of, en zo ja, hoeveel uit de in een jaar gemaakte winst zal worden gereserveerd.

De geheimzinnigheid, waarmede Mussert de financiën van de N.S.B. beheert, is zeer groot.

Thans is door concurrerende fascistische organen een tipje van de sluier opgelicht en wat blijkt? Zonder dat een van de leden er iets van weet is de exploitatie van een blad, dat beweert meer dan 50.000 lezers per week te tellen en een grote advertentie-exploitatie heeft, doodgewoon overgedaan en wel aan een stichting, waarin Mussert persoonlijk alles te vertellen heeft.... een stichting met een stichtings-kapitaal van 10.000 centen, oftewel honderd gulden.

Deze transactie met *Volk en Vaderland* moge voorwaar een zonderlinge goocheltoer heten en het is licht te begrijpen, dat, nadat de feiten bekend waren geworden, men elkander in de N.S.B. ging vertellen,

dat Mussert aan de N.E.N.A.S.U. maar liefst f 20.000.— per jaar overhoudt en dan nog winst kan uitkeren aan de N.S.B., zo knap is de leider.

Is het te veel gezegd, wanneer men vaststelt, dat hier een bron voor corruptie ligt. Wat is dat voor een knoei-winkel, waar één meneer in staat is een krant, die winst oplevert, eenvoudig over te hevelen naar een stichting met honder gulden kapitaal, waarvan hij en hij alleen de bestemming van de winst bepaalt? En deze uitgeverijstichting, particulier eigendom van ir. Mussert, heeft tegenwoordig de exploitatie van brochures e.d. van de N.S.B. ook in handen. Geen lid van de N.S.B. is ooit in deze verandering gekend, heeft ooit zijn mond over dit spelletje mogen open doen. De leider eist vertrouwen. Punt. Uit. En wie verder nog nieuwsgierig blijft, wordt geroeyeerd!

In de *Helderse Courant* van 2 Februari 1935 vertelt de N.S.B.-er A. Guliker over het volgende, dat hem overkomen is.

De groepsleider te Den Helder, de heer Schlamilch, had de groep Helder verzocht om een bijdrage teneinde Mussert met Sint Nicolaas een postwissel te sturen. Daaraan is gevolg gegeven door de leden van de groep Helder, door steeds wat af te dragen aan de penningmeesteres mevrouw Schlamilch—Prins, op enkele vergaderingen nog vóór het Sint Nicolaasfeest en, zo stelde de groepsleider Schlamilch het de groep voor, daar dat door alle groepen in Nederland gedaan zou worden, zou dan een grote postwisselregen op Mussert's woning ontstaan als een St. Nicolaas-verrassing. Maar helaas werd het een treurspel voor Mussert, de arme man heeft niets ontvangen, alhoewel de groepsleider Schlamilch op een feestvergadering in „Thalia” de groep mededeelde, dat hij een brief ontvangen had en werd bedankt voor het gestuurde geld. Maar niet dan nadat Guliker zijn bevreesing had geuit, dat er nog steeds niets in *Volk en Vaderland* vermeld stond over die postwisselregen op Musserts woning.

De heer Guliker Sr. schreef hierover een briefje naar Mussert, die antwoordde, dat hij een onderzoek, zou laten instellen.

Het resultaat van dit onderzoek was, dat men den heer Guliker verzocht te bedanken als lid der N.S.B.!

Wie vraagt waar het geld blijft, gaat er uit, dat heet in de N.S.B. vertrouwen!

De N.S.B. heeft een legertje van bezoldigde lieden in dienst. Mussert, Van Geelkerken, diverse semi-militaire functionarissen, bezoldigde propagandisten e.d. Geen sterveling, behalve misschien het kleine kringetje, dat elkander de balletjes toewerpt, weet, wat deze lieden aan salaris ontvangen, weet, wat zij voor dat salaris doen, kan beoordelen of hun dienst-prestatie in overeenstemming is met de vergoeding, die zij ontvangen.

Het is alles een deel van het geheim, dat de Utrechtse sfinx bewaart.

Op 19 Mei 1935 heeft in Herveld (Gelderland) een debat-vergadering plaats gevonden. *De Gelderlander* van 20 en 21 Mei bevat het verslag van deze vergadering. Daar deelde een zekere Van Vugt mede, dat de „N.S.B. hem enige tijd geleden heeft aangeboden tegen een zeer goed honorarium propagandist te worden.”

Het Amsterdamse Neutrale Blok aller middenstanders, waarvan wij op blz. 19 spraken, heeft aan de jongste Statenverkiezingen niet deelgenomen. Waarom niet? De leider van dat blok, de heer Weiss, heeft het in een vergadering, waarvan men het verslag vindt in de *Nieuwe Rotterdamse Courant* van 13 April 1935, openlijk gezegd. „Het is niet gebeurd om de weg voor de N.S.B. vrij te laten....” En in diezelfde vergadering deelde een zekere heer Lampetje mede, dat de heer Weiss hem f 100.— tot f 150.— had geboden, om in de S.D.A.P. te gaan wroeten. Zo ziet men hoe in de N.S.B. en in de planeten-organisaties het geld wordt benut.

Ziedaar enkele feiten, die tot de publieke opinie zijn doorgedrongen. Zij illustreren sterk de noodzakelijkheid om de ramen van Mussert's Augiasstal wijd open te gooien, het volle daglicht op de duistere rommel te laten vallen en het kwalijk-riekende zootje, dat deze stal herbergt, te keren met een ijzeren bezem.

Mussert spreekt niet!

De vraag naar de herkomst en de besteding der N.S.B.-financiën laat Mussert geen rust.

De publieke mening dringt met steeds groter klem aan op openbaarheid. De dreiging van het oorlogsgevaar, ook voor ons land, waarvan het centrum in Duitsland ligt, doet steeds meer Nederlanders zich afvragen, of de N.S.B. wellicht verlengstuk is van het Duitse militaire apparaat en of de actie van de N.S.B. tot taak heeft de innerlijke weerstand van het Nederlandse volk tegen het Deutschtum van Goering en Julius Streicher te ondermijnen.

Op de stroom van vragen kan Mussert niet meer antwoorden met een orakelspreuk, waarin hij vertrouwen eist. Zijn adjudant Van Geelkerken heeft gedreigd met roeyement tegen ieder, die naar de financiën vraagt.... de vragen verstomden niet. Men heeft het geprobeerd met grapjes, maar de Nederlander laat zich met smoesjes niet in het riet sturen. Ten langen leste heeft Mussert moeten antwoorden met mededelingen, die een positieve inhoud hebben.

Dat antwoord (een brochure *De geheime geldbronnen der N.S.B.*) ligt thans voor ons. Het is geschreven door een meneer, die de openbaarheid zo zeer op prijs stelt, dat hij zijn eigen naam verzwijgt en schuil gaat achter het pseudo „Insider”.

Wat deelt deze „insider” omtrent de herkomst der financiën van de N.S.B. mede? Wij zullen hem zelf aan het woord laten en de weerlegging naast zijn vage mededelingen opnemen.

De N.S.B.-brochure beweert:

Wilt U een voorbeeld? De verkiezingen hebben er ontelbare opgeleverd. Er werden een miljoen pamfletten gedrukt. U kent ze wel, want ze werden bij u thuis bezorgd. Dat heeft enorme sommen geld gekost, volgens de politieke Heren, die het weten kunnen uit ervaring met hun partij. Maar bij ons is het niet zo.

Zodra onze pamfletten zijn afgedrukt, wordt dit miljoen onmiddellijk in ontvangst genomen. Binnen enkele uren zijn ze door vrijwilligers per auto reeds gebracht in de verst afgelegen Kringen van ons land. In elke kring staan weer de vrijwilligers gereed om ze naar de Groepen te vervoeren, of wanneer het stedelijke Kringen zijn, komen de pamfletten direct in handen van de Groeps- en Blokleiders. Binnen uiterlijk 6 à 7 uren is elk pamflet, zonder andere kosten dan wellicht wat benzine en olie, door het gehele land bezorgd.

Uit vrijwillige bijdragen van de leden van Groepen en Kringen worden de kosten der Groeps- en Kringhuizen bestreden. Het eventueel ontbrekende wordt uit de kringkas betaald. Ook hier is het vrijwillig dienen in deze geest een gewoon verschijnsel.

De normale contributies dekken reeds de normale kosten der beweging. Naar deze gelden, die uit de aard der zaak niet onaanzienlijk zijn, behoeft al reeds de Regering geen onderzoek in te stellen. De Regering, resp. girodienst is reeds uit eigen boeken volledig op de hoogte. Onze boeken worden regelmatig met die gegevens geverifieerd. De op deze wijze geïnde gelden zijn dus niet afkomstig uit Hitler-Duitsland!

De publieke mening antwoordt:

De N.S.B. praat om de zaak heen. Hier wordt verteld hoe de kosten van de *verspreiding* van een manifest worden gedragen. De vraag is echter, waar het geld voor het *drukken* vandaan komt en wie het de N.S.B. verstrekke. Die vraag wordt *niet* beantwoord.

Hier wordt *niet* verteld waarom nog nimmer van enig kringhuis een openbaar financieel verslag verscheen. Hier wordt *niet* verteld hoe „het ontbrekende” bij elkaar is gekomen en waarom ook nog nimmer een openbaar verslag van een kringkas verscheen.

De gegevens der girodienst zijn geheim, ook voor de regering. De N.S.B. schrijft: „De *op deze wijze* geïnde gelden zijn dus niet afkomstig uit Hitler-Duitsland.” Er zijn dus ook gelden, die *op andere dan deze wijze* worden geïnd.... maar daarover zwijgt de N.S.B. in alle talen.